

Text articulat de la proposició de llei de creació del Sistema Balear de Complement per a les Pensions públiques de quantia inferior al Salari Mínim Interprofessional.

Exposició de motius

La Constitució Espanyola en l'article 9.2 i l'Estatut d'Autonomia per a les illes Balears en l'article 15 estableixen que correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en els quals s'integra siguin reals i efectives. I també que facilitaran la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social, reforçant així el dret de participació en els assumptes públics per part de la ciutadania.

Amb la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la iniciativa legislativa popular a les illes Balears, i la posterior Llei 4/2018, de 12 de juny, de modificació de la citada Llei 4/1991, publicada en el BOIB nº77 de 23 de juny de 2018, es regula, a l'empara de la previsió establerta en els articles 47.3 i 15.2 b) de l'Estatut d'Autonomia de les illes Balears de 2007, l'exercici del dret de la ciutadania de les Illes Balears recollit en el text constitucional i estatutari, pel que fa referència al procediment d'iniciativa legislativa per part dels ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears.

La present Iniciativa Legislativa Popular respon a una de les demandes més rellevants del Moviment Pensionista, tant a nivell estatal com a la nostra comunitat autònoma: una pensió mínima igual al Salari Mínim Interprofessional. És, per una altra banda, la concreció del principi de

subsidiarietat -en aquest cas transitori- de les polítiques socials de la CAIB i del Govern d'Espanya.

La creació del Sistema Balear de Complement a per a les Pensions públiques de quantia inferior al Salari Mínim Interprofessional, té la seua base legal en els principis rectors de l'activitat pública, establerts en l'article 12 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i, més concretament, en els següents preceptes estatutaris:

a) Article 16 sobre Drets Socials que, en el seu apartat tercer estableix que l'actuació de les administracions públiques de les Illes Balears s'hauran de centrar prioritàriament, entre altres àmbits, en "la protecció i l'atenció integral de les persones grans per a la promoció de la seva autonomia personal i de l'envelliment actiu que els permeti una vida digna i independent i el seu benestar social i individual".

b) L'exercici de les competències exclusives de la CAIB de benestar social regulades en l'article 30 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i les competències de desenvolupament legislatiu i execució que estableix l'article 31.12 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

c) Indefinida, per la qual cosa la seva durada es prolongarà mentre subsisteixin els motius que van donar lloc a la seva concessió i es compleixin els requisits i obligacions per al seu manteniment.

La creació del Sistema Balear de Complement a per a les Pensions públiques de quantia inferior al Salari Mínim Interprofessional, es constitueix, en el moment de la seva creació, en una institució rellevant de la "arquitectura autonòmica de serveis socials", un acte polític legislatiu de reforç del nostre autogovern". El seu caràcter transitori -fins que les pensions mínimes s'equiparin a la quantia del SMI d'aplicació en el conjunt de l'Estat espanyol-, no li resta rellevància, ans al contrari. És un acte de justícia amb un col·lectiu de ciutadans i ciutadanes de les illes

Balears injustament tractat pels mecanismes de la legislació estatal en matèria laboral i de Seguretat Social que, anys enrere, estaven molt desconnectats de les vides laborals reals existents en una comunitat autònoma, com la de les Illes Balears, que fa més de mig segle estan majoritàriament associades als fenòmens de la precarietat, inestabilitat, estacionalitat... propis d'un model de creixement basat en el sector de serveis turístics.

Article 1. Objecte. La present llei té per objecte establir un Sistema Balear de Complement de Pensions que percebran, amb caràcter general, les persones majors de seixanta anys, amb la finalitat de prevenir el risc d'exclusió, garantir-los el desenvolupament d'una vida digna, i promoure la seva plena inclusió en la societat.

Article 2. Configuració. El Complement de Pensions es configura com a dret subjectiu de totes aquelles persones pensionistes que compleixin els requisits d'accés a la prestació prevists en aquesta llei, no tenint naturalesa subvencional.

Article 3. Definició. Per a les persones beneficiàries que es detallen en l'art. 6 d'aquesta llei, el Complement de Pensions és una prestació econòmica reconeguda a cada persona pensionista, considerada com una unitat econòmica unipersonal, que no disposi d'ingressos suficients per a fer front a les despeses associades a les necessitats bàsiques i al desenvolupament d'una vida digna, en els termes contemplats en aquesta llei.

Article 4. Característiques.

a. Complementària i de naturalesa subsidiària respecte dels recursos econòmics de què disposi la persona titular, així com de totes les prestacions econòmiques públiques previstes en la legislació vigent, les

quals hauran de fer-se valer íntegrament amb caràcter previ a la sol·licitud o, en tot cas, durant la seva tramitació.

b. Intransferible, per la qual cosa no podrà oferir-se en garantia d'obligacions, ni ser objecte de cessió total o parcial, de compensació o de descompte, excepte per al reintegrament de les prestacions indegudament percebudes. No podrà ser objecte de retenció o embargament, excepte en els supòsits i amb els límits previstos en la legislació estatal civil i processal.

c. Permanent, per la qual cosa la seva durada es prolongarà mentre es mantinguin els motius que van donar lloc a la seva concessió i es compleixin els requisits i obligacions per al seu manteniment.

Article 5. Requisits generals per a ser titular. Podran ser titulars del dret al Complement de Pensions les persones que reuneixin els següents requisits:

- 1) Tenir la consideració de pensionista conforme a l'article 6 d'aquesta llei.
- 2) Estar empadronades i tenir la residència efectiva en algun municipi de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears de forma continuada durant, almenys, els següents períodes: 1 any immediat anterior a la data de sol·licitud, o, quan no es compleixi aquest requisit, tres anys dins dels deu anteriors a la data de la sol·licitud.
- 3) Estar en situació de necessitat econòmica en els termes previstos en l'art. 8 d'aquesta llei.
- 4) Haver sol·licitat totes les pensions i prestacions públiques a les quals poguessin tenir dret.

No podran sol·licitar aquest complement les persones usuàries d'una plaça de caràcter permanent d'un servei residencial de caràcter social,

sanitari, o sociosanitari, finançada en la seva integritat amb fons públics. S'entendrà que la plaça del servei residencial es troba finançada en la seva integritat amb fons públics quan aquests sufraguin tots els serveis prestats, siguin propis o complementaris, incloent-hi l'allotjament i la manutenció de la persona usuària, amb independència que el servei el presti directament o no l'administració competent.

Article 6. Consideració de pensionista. Als efectes d'aquesta llei, tindran la consideració de pensionista les persones majors de seixanta anys que siguin beneficiàries d'una pensió contributiva de jubilació, incapacitat permanent, o viduitat, d'una pensió de l'assegurança obligatòria de vellesa i invalidesa, d'una pensió no contributiva d'invalidesa o jubilació, o d'una pensió en favor de familiars. S'inclouen, independentment de la seva edat, totes les persones titulars d'una pensió d'incapacitat permanent absoluta, contributiva o no contributiva, sempre que en fer-ne la sol·licitud no estiguin donats d'alta en cap dels règims de la Seguretat Social.

Article 7. Quantia del complement de pensions. El Complement de Pensions que correspongui serà la diferència entre la quantia anual de la pensió corresponent i el 100% del SMI que es fixi cada any en l'Estat, incloses les dues pagues extraordinàries, i el conjunt dels ingressos que determinen la situació de necessitat econòmica definida en l'article 9 d'aquesta llei, percebuts per la persona pensionista titular del dret, computat segons estableixen els articles 8 d'aquesta llei.

Article 8. Situació de necessitat econòmica i determinació del patrimoni. Per a la determinació de la situació de necessitat econòmica i del patrimoni, s'aplicarà la regulació vigent a cada moment sobre complement a mínims de la Seguretat Social.

Article 9. Dret i pagament del complement de pensió.

1) El Complement de Pensió, es tramitarà a petició de la persona titular del dret en la forma i terminis que es determinin reglamentàriament.

2) El pagament del Complement de Pensió s'efectuarà mensualment, mitjançant transferència bancària a un compte de la persona titular de la prestació o per altres modalitats de pagament degudament autoritzades.

Article 10. En tot allò no previst en la present Llei es remetrà, amb caràcter supletori, a la legislació de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears aplicable en la matèria.

Disposició derogatòria. Queden derogades quantes disposicions d'igual o inferior rang contradiguin o s'oposin al que es disposa en aquesta Llei.

Disposició final. Entrada en vigor. La present Llei entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació en el "Butlletí Oficial de les Illes Balears".